

Appell ved ungdomsskoler og videregående skoler som feirer FN-dagen 2023

Kjære alle sammen. Gratulerer med FN-dagen!

For 78 år siden ble FN opprettet, og i år fyller FNs Verdenserklæring om menneskerettigheter hele 75 år. Målet med FN var å sikre fred og sikkerhet for mennesker i hele verden. Tanken var at dersom land samarbeider, så kriger de ikke med hverandre, og verden går en fredeligere fremtid i møte. Vi vet ikke hvordan verden hadde sett uten FN, men helt siden oppstarten i 1945, har FN vært den viktigste arenaen hvor verdens land kan møte hverandre for å løse store internasjonale spørsmål.

Likevel er det krig og konflikt en rekke steder i verden i dag, og mange mennesker er drevet på flukt fra sine hjem. De siste to årene er dette blitt ekstra tydelig for oss ettersom det har brutt ut krig i vår del av verden. I mange norske klasserom sitter det barn og ungdom som har måttet flykte fra krig, og som har mistet hjemmene sine der de kom fra. Det stiller ekstra krav til oss alle om å være gode medmennesker. Vi ser også at menneskerettighetene er under stadig press. Menneskerettighetene som er gitt oss fordi vi er mennesker, og som er universelle og udelelige. Men selv om menneskerettighetene gjelder for oss alle så er det ikke sånn at alle får dem oppfylt. Heller tvert imot så ser vi at menneskerettighetene er under stadig press over hele verden.

Men hvordan kan det bryte ut nye kriger når vi har FN? Fordi FN er jo opprettet nettopp for å hindre krig. Det kan være lett å spørre seg selv om vi egentlig trenger FN, hvis organisasjonen ikke kan hindre krig. Jeg mener svaret på det er JA! Det er opp til alle verdens land og ledere å følge det som står i FN-pakten. Noen ganger gjør de ikke det, og da må FN brukes til å skape fred igjen. Det eneste stedet Ukraina og Russland snakker sammen nå, er nettopp i FN. I FN legges det hele tiden press på partene for å stanse krigen, og diverse avstemninger har vist at så å si hele verden er imot krigen. Det er et sterkt og viktig signal. Og jeg er sikker på at hadde vi ikke hatt FNs Verdenserklæring om menneskerettigheter, så hadde det gått på bekostning av enda flere rettigheter. Så kampen er ikke over selv om FNs Verdenserklæring fyller 75 år. Den er like aktuell den dag i dag, og vi må fortsette å slåss for menneskerettighetene. Dialog og diplomati kommer til å vinne fram, og uten en verdensorganisasjon som FN ville dette vært mye vanskeligere.

Så vi må ikke ta det for gitt at vi har en organisasjon som FN. Hvis mange nok land nedprioriterer samarbeid på tvers av landegrensar, blir det vanskeligere å løse de største utfordringene. Vi trenger at landene jobber sammen for å finne gode løsninger. Derfor har landene i FN laget bærekraftsmålene. Dette er 17 mål for hvordan verden i framtiden skal være. Og for å nå alle disse målene trenger vi at mennesker over hele verden går sammen om å skape endringer.

Vi ser at ungdom er langt mer utålmodige enn hva voksne er, og krever raskere endringer. Det er ungdom som gjennomfører skolestreik for klimaet. Det er ungdom som protesterer mot urettferdighet i sosiale medier. Det er ungdom som går ut i gatene for noe de engasjerer seg i. Ungdom er framtida!

Verden trenger ungdom, og verden trenger fortsatt internasjonalt samarbeid gjennom et sterkt FN.

Takk for at dere er med, og for at dere gjør verden til et bedre sted! Gratulerer med FN-dagen!